

Изводи от осма национална кръгла маса в България

Отчетен материал 4.1 на проект VeSMART

Отговорен партньор: ЕКОНОЛЕР БЪЛГАРИЯ

Версия 1.0, декември 2023

Този проект е финансиран по програма Хоризонт 2020 на Европейския съюз със споразумение за безвъзмездна финансова помощ No 101033787.

Авторите на тази публикация носят цялата отговорност за нейното съдържание. Тя не отразява непременно мнението на Европейския съюз. Нито Европейската комисия, нито Европейската изпълнителна агенция за климат, инфраструктура и околната среда (CINEA) са отговорни за каквото и да е използване на съдържанието се тук информацията.

Съдържание

Пленарна сесия:.....	4
Ключови изказвания от пленарната сесия:.....	6
Технически работни групи по измеренията на Интегрирания национален План в областта на енергетиката и климата (ИНПЕК).....	7
Дискусии в специализираните сесии:	9
Дискусионна сесия 1: Инструменти за мониторинг и оценка за интелигентни и ефективни сгради	9
Дискусионна сесия 2: Умения за прехода към чиста енергия: съществуващи пропуски на пазара и нововъзникващи добри практики	10
Заклучителна сесия.....	12

ПОЛИТИКИ И ИНВЕСТИЦИИ ЗА УСТОЙЧИВА, ЕФЕКТИВНА И СИГУРНА ЕНЕРГИЙНА СИСТЕМА

Национална кръгла маса за финансиране на инвестиции в
устойчива енергия и начало на обществените консултации по
Интегрирания национален план в областта на енергетиката и
климата

27 ноември 2023 г.

Хотел „Хемус“, гр. София и онлайн

<i>139 представители на заинтересовани страни</i>	<i>13 лектора</i>
	<i>64 делегати</i>
	<i>62 участника он-лайн</i>

Дискусионни теми:

- Инструменти за мониторинг и оценка за интелигентни и ефективни сгради
- Умения за прехода към чиста енергия: съществуващи пропуски на пазара и нововъзникващи добри практики

Пленарна сесия:

Националната кръгла маса на тема „Политики и Инвестиции за Устойчива, Ефективна и Сигурна Енергийна Система“ бе открита от г-н Драгомир Цанев (ЕНЕфект). Той направи представяне на целта на тридневното събитие - подобряване на прилагането на политиките за ЕЕ, като първият ден е посветен на интегрирания План енергетика-климат. Ролята на местните власти е от съществено значение за постигането на националните цели, тъй като те са мощен инструмент за комуникация и взаимодействие с местните общности.

Г-н Здравко Георгиев (СОФЕНА) представи ролята на Мрежата на енергийните агенции в България като пазарен катализатор през последните 20 години. Енергийният мениджмънт, енергийните общности, борбата с енергийната бедност - всичко това е във фокуса на това тридневно събитие.

Г-жа Теодора Полимерова (Столична община) каза, че през 2021 г. София е приела първия си „План за действие за устойчива енергия и климат“. Тя допълни, че през 2023 г. е стартирана краткосрочна програма за насърчаване използването на ВЕИ, като 8000 домакинства са се възползвали от програмата и са изпълнили проект за подмяна на отоплителни уреди, които отделят голямо количество емисии. Общината ще използва новия План енергетика-климат като стимул за актуализиране на своите политики, свързани с климата и ЕЕ. Г-жа Полимерова също спомена, че София е част от инициативата "100 града без въглеродни емисии", която цели постигане на въглеродна неутралност до 2030 г. Работата по тази инициатива беше прекъсната в началото на 2023 г. и сега ще бъде възобновена.

Г-н Красимир Ненов (Министерство на Енергетиката) каза, че първоначално Интегрирания национален План енергетика-климат (ИНПЕК) е бил одобрен от ЕС, а в новата актуализирана версия ще бъдат адресирани някои коментари от страна на Комисията. Той спомена, че имаме забавяне с актуализацията, като е трябвало да бъде предадена през юни 2023 г.. Междуведомствена работна група от седем министерства и АУЕР работи върху актуализацията и трябва да отрази всички гледни точки и мнения, като някои от участващите страни в работната група са представили своите предложения. Г-н Ненов спомена още, че ще трябва да се актуализира и модела за прогнозиране на климата въз основа на нови допускания. Първоначалните данни от моделирането се очакват през януари 2024 г., а окончателните сценарии трябва да са готови през март 2024 г. Входните данни за моделите трябва да бъдат прозрачни и достъпни, а МОСВ ще се погрижи професионалната екосистема да има достъп до тях. Г-н Ненов допълни, че е изготвен анализ на потреблението на електрическа енергия, за да се захранва моделът с по-точни данни. Направени са и предположения за развитието на електрическата система, които се използват като част от входните данни. Относно енергийната стратегия, г-н Ненов каза, че се работи ускорено поради поети срокове, но тя е съобразена с допусканията, които ще бъдат използвани за моделите на Плана енергетика-климат. Двата документа ще бъдат синхронизирани, а ЕЕ ще се счита за приоритет и е амбициозен ключов показател.

Г-жа Елена Петрова (Министерство на Околна Среда и Водите) каза, че тяхното министерство осъществява контрол на качеството в областта на намаляването на парниковите газове. Актуализацията на Плана енергетика-климат изисква от МОСВ да определи количествено целите и мерките за постигане на намаляване на емисиите с

55%. Министерството също така прогнозира нивата на парниковите газове по сектори, както и прави оценка на политиките и мерките за намаляване на парникови газове, предложени от всички министерства. Г-жа Петрова сподели, че актуализираният План ще бъде подложен на екологична оценка от страна на МОСВ.

Г-жа Ангелина Бонева (Министерство на Регионалното Развитие и Благоустройството) каза, че ЕЕ трябва да се разглежда като първи приоритет за засилване на усилията на правителството за намаляване на парниковите газове. Българският енергиен сектор в момента е в преход и се нуждае от нов подход за интегриране на производството на ниски въглеродни емисии. МРРБ се фокусира върху ЕЕ, но подходът, основан на безвъзмездни средства, не е осъществим и следва да бъде променен. Г-жа Бонева спомена, че трябва да се въведат пазарни модели, като се подчертаят многобройните ползи (и техните парични измерения) от инвестициите в ЕЕ. Опитът на множество страни от ЕС показва, че търговските финансови инструменти могат да засилят държавното финансиране. Партньорството между всички институции е от първостепенно значение за постигане на целите на България за декарбонизация. Г-жа Бонева допълни, че трябва да се проучат иновативни решения в секторите на строителството и транспорта. В момента МРРБ приключва етапа от програмата за ЕЕ на многофамилни сгради, който предоставя 100% безвъзмездна помощ и това забавя прехода към пазарни финансови инструменти.

Г-н Мариано Гонсалес (Световна Банка) каза, че целите в областта на климата зависят от ЕЕ, а ЕЕ зависи от сградния сектор. За да се постигнат целите, е необходимо финансиране. Недостигът на финансиране е огромен и България се нуждае от финансови инструменти, които са извън парите на публичния сектор. Необходим е план за изпълнение на дългосрочната стратегия, както и хомогенни критерии за допустимост до различните програми. Г-н Гонсалес спомена, че големите безвъзмездни средства са неправилен подход за развитие на пазара на ЕЕ. Необходимо е да се осигури по-добро разбиране на финансовите предимства на инвестициите в ЕЕ. Световната Банка обучава енергийни одитори, подкрепя МРРБ да разработи финансови инструменти за мобилизиране на частни средства, както и предоставя капацитет на местните власти и енергийните агенции.

Г-н Асен Гашаров (Европейска Инвестиционна Банка) каза, че разгръщането на финансовите инструменти се нуждае от благоприятна местна среда и добро разбиране от страна на всички заинтересовани страни на пазара. ЕИБ все още не е отпуснала програми или пряко финансиране за мащабни проекти за ЕЕ в България. За момента са предоставили единствено техническа помощ и гаранции. Г-н Гашаров каза още, че очакваният инвестиционен недостиг от около 3,3-4,5 млрд. лв. няма да бъде покрит без силна мобилизация на средства от частния сектор и промяна в цялостното мислене на пазара. Г-н Гашаров допълни, че първият проект ELENA е подписан, който ще има за цел да увеличи инвестициите в декарбонизация на сгради в Пловдивска област на стойност около 38 млн. евро.

Ключови изказвания от пленарната сесия:

„Част от стратегическите ни документи в сферата закъсняха. Заедно с това, ние се опитваме да решим едно уравнение с много неизвестни като ги гледаме всяко само за себе си, т.е. един документ се разработва от едно министерство. Трябва да се включат няколко министерства, институции, партньори по разработването и синхронизацията на различните стратегически документи.“

Ангелина Бонева, заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството

„Когато има безвъзмездни средства - пазарът разцъфтява, ако няма - той е замразен. Това е нездравословен начин за развитие на пазара. Има нужда от последователност, за да се получи тази последователност, трябва да има финансови инструменти с дългосрочна видимост за сектора.“

Мариано Гонсалес, Световна Банка

„Няма магическо решение и трябва да се търсят комплексни решения. Такъв е и подхода на ЕИБ. Нашите цели са много завишени, но трябва да има подходящ климат във всяка страна, за да се поемат финансовите инструменти. Истината е, че в България, до сега, нямаме финансирани проекти за ЕЕ.“

Асен Гашаров, ЕИБ

Технически работни групи по измеренията на Интегрирания национален План в областта на енергетиката и климата (ИНПЕК)

Сесиите се проведоха под формата на кръгла маса и участниците имаха възможност свободно да обсъждат зададените теми.

Техническа работна група 1: Измерение „Декарбонизация“

Модератор: Борислав Сандов

Плана енергетика-климат е изработен през 2018-2019, а през 2020 е подложен на обществено обсъждане. Промените в европейското законодателство трябва да се отразят в актуализирания План, като целта за декарбонизация до 2030 е променена от 40% на 55%. Основните три показателя, които ЕК изисква са степен на крайно енергийно потребление от ВЕИ, степен на ЕЕ, свързаност на системите. Третият показател е преизпълнен от България с 6-7%. Бяха обсъдени моделите, които ще бъдат приложени към актуализирания План и произхождащите от тях промени. Обсъдиха се също и междинните цели и мерки за постигането им, като бе отбелязано, че в Енергетиката те са много конкретни, докато за останалите сектори са предизвикателство. Беше наблегнато, че добра информационна кампания трябва да съпътства всички стратегически документи. Участниците обсъдиха и какво трябва да се актуализира в Плана, освен зададените модели и промените, произтичащи от тези в европейското законодателство. Други теми, които бяха обсъдени, са липсата на социален капацитет, децентрализация на политиките, дефиницията за енергийна бедност, както и системи за събиране на данни, които да бъдат основа за политически решения.

Техническа работна група 2: Измерение „Енергийна ефективност“

Модератор: Драгомир Цанев, ЕнЕфект

Участниците започнаха дискусиата, като казаха, че допусканията за моделиране на измеренията на ЕЕ в първоначалния План са били твърде амбициозни, което изисква актуализация на Плана с точни и надеждни данни. Участниците коментираха, че недостигът на хомогенна информация в България, особено извън сградния сектор, е проблем, който възпрепятства разработването на стратегически документи и ефективното прилагане на политиките за декарбонизация, и трябва да бъде преодолян. В старата версия на Плана липсват финансови решения и съгласуване с Националния План за възстановяване и устойчивост (НПВУ). Актуализираният План енергетика-климат ще бъде добре съгласуван с НПВУ и неговите инвестиционни приоритети, като ще включва прозрачни процедури. Участниците казаха, че Националният Фонд за Декарбонизация (НДФ) е една от реформите на НПВУ, за които Министерство на Енергетиката прави законодателни промени, за да може съществуващия ФЕЕВИ да бъде трансформиран. НДФ има за цел цялостни инвестиции в областта на енергоспестяването и декарбонизацията, като мобилизира частни ресурси и преминава от безвъзмездни средства към пазарни инструменти. От решаващо значение са техническата помощ, намаляването на транзакционните разходи и предлагането на финансови инструменти за структурни подобрения наред с ЕЕ, които НДФ ще предоставя. Участниците допълниха, че националните програми, стратегии и инициативи трябва да бъдат добре съгласувани и синхронизирани, за да има ефективно дългосрочно планиране и да бъде възможно вземането на стратегически решения.

Техническа работна група 3: Измерение „Енергийна сигурност“

Модератор: Мартин Владимиров, Център за изследване на демокрацията

Енергийната сигурност е от ключово значение за всяка държава, особено в контекста на геополитическа ситуация. Планът енергетика-климат от 2020 г. не е адекватен след COVID-19 и конфликтите в Украйна и Близкия изток, като насоките на ЕС за неговата актуализация е тя да се води на принципа „bottom-up” и стратегиите да идват от всички участници на пазара. Участниците дискутираха два отрасъла – електроенергия и природен газ. Групата посочи като належащи мерки подобряване на инфраструктурата на електропреносната мрежа и стимулиране на инвестициите във ВЕИ проекти. Беше обсъдена също и целта на България за износ на електроенергия и произтичащата от това необходимост за разработване на големи проекти с дълъг срок на откупуване. Бяха обсъдени и мерки за съхранение на енергия, които са от изключително значение за енергийната сигурност и трябва да бъдат децентрализирани и да позволяват съхранение на енергия под различни форми. Участниците казаха, че трябва да се подобри регионалната свързаност на газопреносната мрежа, а също да се продължат проучванията на местни находища и водородосъвместими технологии. Бе предложено да се правят малки проучвателни проекти, а доказалите се във времето да бъдат разработени в по-мощни проекти, както и да се обърне внимание на интеригране и изравняване на всички енергийни източници.

Участниците бяха единодушни, че е необходимо да се разработи пътна карта, която да формулира стратегическите документи и да предоставя индикативен график, който ще е от полза за обществените обсъждания.

Техническа работна група 4: Измерение „Вътрешен енергиен пазар“

Модератор: Калоян Стайков, Център за изследване на демокрацията

Участниците коментираха, че вътрешният енергиен пазар и енергийната сигурност са взаимосвързани. Приета е пътна карта за постигане на въглеродна неутралност, която ще бъде последвана от актуализация на Плана енергетика-климат. Участниците поясниха, че недостатъците в първоначалния План се дължат на смущенията на пазара, предизвикани от COVID-19 и конфликтите в Украйна и Близкия изток. Бавната либерализация и ценообразуването, което не отразява действителните разходи за производство и пренос на енергия, вредят на пазара на ЕЕ. Групата подчерта, че постепенното извеждане от експлоатация на неефективни енергийни съоръжения изисква интензивна комуникация, а фондовете за справедлив преход ще играят ключова роля за смекчаване на въздействието на постепенното премахване на въглищата в най-уязвимите региони. Подобряването на електроснабдителната мрежа е от съществено значение за енергийния преход. Участниците коментираха, че бавната либерализация е резултат от липсата на политическа воля, което прави силната комуникационна кампания важен инструмент за постигане на целите. Относно създаването на ефективни програми за финансиране, групата добави, че е нужно ясно разграничаване на определението за енергийна бедност от гледна точка на социалния статус и уязвимите заинтересовани страни в процеса на инвестиране в ЕЕ. Професионалната общност трябва да бъде по-активно ангажирана в разработването на националните планове и стратегии, а процесът на определяне на националните цели трябва да бъде прозрачен, като се прави разграничение между задължителни и доброволни цели.

Техническа работна група 5: Измерение „Научни изследвания, иновации и конкурентоспособност“

Модератор: Мартин Владимиров, Център за изследване на демокрацията

От дискусиата стана ясно, че нямаме политики в сферата на иновациите и реална визия за подкрепа липсва, а стратегическите документи взаимстват едни от други, като няма проведен задълбочен анализ в сферата на ниско-емисионните технологии. Дискусиите се водиха около технологии на бъдещето в електроенергетика, отопление и мобилност. Групата коментира конкретни предложения за иновационни технологии в производството и съхранението на енергия, които са отнесени към особеностите на България. Министерство на Транспорта и Съобщенията спомена конкретни проекти, по които работят за да стимулират използването на иновационни технологии в транспорта. Участниците споменаха, че пазара и икономическия натиск движат иновациите и е необходимо да има система за мониторинг на иновациите, които се променят динамично. Изследванията трябва да се фокусират в няколко области важни за икономиката ни и които могат да донесат добавена стойност на нашите продукти. Участниците бяха единодушни, че за да пренасяме, развиваме и поддържаме иновационни технологии е необходимо да изградим човешки капацитет, което започва от основното образование и е от изключително значение да се подготвят съответните кадри спрямо поставените цели и мерки за постигането им.

Дискусии в специализираните сесии:

Дискусионна сесия 1: Инструменти за мониторинг и оценка за интелигентни и ефективни сгради

Модератор: Станислав Андреев, ЕнЕфект

Г-н Андреев започна следобедната дискусионна сесия, като говори за ролята на енергийните сертификати и по-устойчивото финансиране в сферата на ЕЕ. Сертификатите са предназначени за собственици и ползватели на сгради, както и за финансовите институции и политици. Необходимо е сертификатите да включват достъпна информация. Финансовите институции имат трудност да канализират финансовите си инструменти за енергоефективни сгради, като това произтича от липсата на голяма база данни. От друга страна зелените сертификати могат да дадат важна информация, на която да се основават политики и стратегии. Пътни карти за въглеродно неутрални сгради, съпътстващи енергийните сертификати биха дали конкретни мерки и етапи за постигане въглеродна неутралност на сградите. Друг инструмент, който г-н Андреев спомена, са цифрови сградни парпорти, които биха улеснили ползвателите, енергийните одитори, както и изпълнителите на мерките за ЕЕ.

Г-жа Антония Новакова (ЕнЕфект) обясни какво представлява индикатора за интелигентна подготвеност на сградите (SRI). Този индикатор съчетава инструмент и методология, разработени от ЕС, за оценка на интелигентна готовност на сградите. Индикатора има за цел да оцени способността на една сграда да използва ефективно нови технологии и услуги, които подобряват нейната ЕЕ, комфорта и цялостната производителност. Има два метода за сертификация по този индикатор – метод, подобен на класическото обследване и метод за новите сгради, които имат цифрови двойници или сградни паспорти. За момента първия метод дава по-точна информация и е по-добре приет. Енергийните сертификати и индикатора за интелигентна подготвеност имат една и съща цел. Г-жа Новакова даде пример с отопление и различните нива на функционалност и представи две платформи, които предоставят повече информация за индикатора.

Участниците обсъдиха, че нашата методология за изработване на сертификатите е усложнена, която включва времеемък процес за събиране на данни, в сравнение с други европейски държави, като това не гарантира качество. Необходимо е методиката да се опрости и да се гарантира качество, като се ползва опита на другите страни. Обсъди се достъпността на изготвянето на сертификат за еднофамилни сгради и на жилища, който се отдават под наем. Участниците обсъдиха възможността да се използват данните от направените до сега одити за подпомагане на банките за идентифициране на проекти за ЕЕ в сгради. Беше споменато, че при продажба на имот трябва да се наблегне на енергийния клас на сградата, за да се създаде търсене.

Дискусионна сесия 2: Умения за прехода към чиста енергия: съществуващи пропуски на пазара и нововъзникващи добри практики

Модератор: Здравко Георгиев, Софена

Г-н Здравко Георгиев въведе участниците в дискуссионната тема, като наблегна, че повишаването на капацитета на всички институции и заинтересовани страни е важен елемент за постигане на енергиен преход.

Г-жа Ангелина Стойкова (Енергиен Център София) представи проект, който е в партньорство на институции от България, Албания, Турция, Грузия, Армения и Украйна за професионално обучение и образование за зелени и интелигентни електроенергийни сгради. Новите сгради изискват нови умения на специалистите, които отговарят за изграждането, проектирането и поддръжката на сградите. За да има по-голям обхват проекта се залага на обучение на инструктори, които да предават тези умения на специалистите. Обучението е гъвкаво и издаденият сертификат е според изискванията на държавата, в която се провежда. Проектът започва с проучване на нуждите, добрите практики в обученията, както и информацията за нови технически решения в сгради. Според анализа недостига на квалифицирани специалисти се дължи на неясни образователни пътеки, лош имидж на техническото образование и липса на информация. Според проучването, което са направили липсата на умения се дължи на липса на съвременни обучения, нежелание на компаниите за повишаване на квалификацията и липса на инструменти. Следващият етап от проекта е създаване на платформа за работа. Обучението ще съдържа пет модула с учебни материали и инструменти.

Г-жа Стойкова представи друг проект по Life на ЕК за нови умения за почти нула енергийни сгради. Основните цели са да се повиши броят на строителните професионалисти в областта на фотоволтаици, интелигентни електрически системи, термopомпи и съхранение на енергия. Този проект е ориентиран към всички специалисти, за да могат да работят в екип и да се получат добри решения. Обучението е он-лайн с виртуални лаборатории за практическо обучение. Материалите за обучение ще бъдат разработени в малки модули, за да може обучението да предлага гъвкавост спрямо различните нива на квалификация на специалистите, а сертификатите ще са признати в Европа. Консорциума, който работи по проекта се състои от седем институции от шест държави.

Г-н Михаел Делийски (Камара на инсталаторите) представи техен проект за интегриране на неенергийните ползи в енергийните обследвания. Обследванията в момента се свеждат до енергийните спестявания, докато други ползи не се оценяват и не се включват в тези проекти. Такива ползи могат да бъдат – подобро качество на продуктите, комфорт на обитаване, производителност, намалена заболеваемост, намалени разходи за престой и удължени периоди за ремонт и поддръжка.

Консорциума, който работи по този проект, се състои от девет партньора от различни държави. Основната цел е да се разработи систематичен подход, с който да се допълват съществуващите енергийни обследвания. Ще бъдат извършени 45 пилотни обследвания предимно в хранително-вкусовата промишленост, но и в други сектори. Очаква се да бъдат обучени 180 външни консултанта. За всяка държава ще бъдат разработени специфични насоки в съществуващите или бъдещите норми. Г-н Деилйски сподели наблюдения от досегашната работа по проекта и проведените анкети. Основни стимули, за разработване на мерки за ЕЕ в България, освен намаляване на потреблението на енергия, са произтичащи от задължителни обследвания, както и от големи безвъзмездни средства, които се отпускат. Повишените цени са друг стимул, който променя отношението към енергийните обследвания. Г-н Делийски посочи и отрицателен опит на анкетирания от разработването на ЕЕ мерки като непредвидени допълнителни разходи, необходимост от допълнителни пространства за нови технологии, по-дълъг срок на откупуване и необходимостта от прекъсване на производството.

Г-н Здравко Георгиев (СОФЕНА) говори за уменията и образованието в подкрепа на енергийния преход. Нуждите от нови умения от собственици и ползватели на сгради са в сферата на управление на енергията, проследяване на мерките, които се осъществяват, следене на качеството на строителния процес, комуникация на тези процеси, финансиране, и други. В момента работят по две направления – за повишаване на информираността на учениците за енергийния преход и ЕЕ, а другото направление – повишаване на капацитета на преподавателите с нови интегрирани подходи и мерки.

Г-жа Елеонора Гайдарова (НБУ) представи проект INCEPT “Въвеждане на принципите на устойчивост и енергийна ефективност в архитектурното образование”. Основната му идея е да се върви по пътя за проектиране на въглеродно неутрални сгради. Има необходимост от преформатиране на някои от основните курсове на архитектурно образование. Проекта има за цел да подкрепи концепциите за устойчивост и ЕЕ в рамките на ориентирана към бъдещето учебна програма по архитектура и да предостави холистични подходи в сградното проектиране. Очакваните резултати от проекта са компедиум и свързан с него лекционен курс за зеления преход, устойчивите градове и общности и климатична устойчивост, както и създаването на онлайн съкратен курс за обучение по устойчива архитектура и на студио за проектиране на климатично неутрални сгради.

Г-н Мартин Иванов (Сдужение „Център за устойчивост и икономическо развитие“ – гр. Пазарджик) представи два от техните проекти. Първият проект е по програма Еразъм+ насочен към пилотни действия за предотвратяване, управление и намаляване на хранителните отпадъци, насочен към учениците от три училища в България, Гърция и Северна Македония. По време на проекта са разработени два интелектуални продукта – препоръки за политики в управлението на хранителни отпадъци за НПО и заинтересовани лица, както и разработване на курсове за обучения и инструментариум за учители от средните училища. Другият проект също е по програма Еразъм+, Young Eco Inspectors, насочен към разработване, прилагане и популяризиране на образователна концепция, базирана на дейности за справяне с екологични предизвикателства. Проекта е насочен към средни училища в България, Гърция и Северна Македония. По този проект ще бъде разработен наръчник за учители, софтуер за визуализиране на данни събрани от измервателните точки, препоръки за

актуализиране на местните политики и стратегии, и документи за международно сътрудничество между социално-икономически институции.

Г-н Драгомир Цанев (ЕнЕфект) говори на тема обучения за строителни специалисти за постигане на нулевоемисионни сгради. Той спомена, че има много инструменти, но трябва да се опитаме да ги интегрираме. Необходимо е по-добро сътрудничество в сферата на образованието. През 2011 г., заедно с НАПОО, ЕнЕфект са направили стратегия за повишаване на професионалните умения и знания в строителството. Според анализ, който са направили, са били необходими 60,000 специалиста за постигане на актуалните цели, но за периода от 2011 до сега са обучени близо 20,000 специалиста. Направена е анкета на 100 строителни фирми и само 10% от тях са инвестирали в обучения за ЕЕ, като бариерите за това са липса на достатъчно практически компоненти и ползи за фирмите, както и забавяне на законодателни норми. Интересът е върху няколко области, но не и цялата палитра от необходими умения, поради липса на информационна координация, която да ориентира интереса на пазара. Необходима е рамка която да дефинира какви са знанията и уменията, които са необходими за енергийния преход. Г-н Цанев говори за проект, по който е изготвена такава рамка, която разбива инвестиционния процес на задачи и дефинира знания и умения за всяка задача. Тази рамка може да служи за основа за разработване на система за продължаваща професионална квалификация и осъвременяване на съществуващата квалификационна рамка, както и за сертификационни програми. Г-н Цанев сподели, че в момента разработват пътна карта с подробно описание на квалификационните нужди и пропуски. Крайната цел е система за продължаваща професионална квалификация, която предлага гъвкавост и качество.

Заклучителна сесия

На заключителната сесия бяха очертани основните изводи от събитието. Основната цел на актуализирания План енергетика-климат е да се определят нови актуални цели и да се коригират съответните политики и мерки, за да се отрази динамичната международна обстановка. Професионалната общност следва да продължи да участва в процеса на планиране, а входните данни трябва да останат публично достъпни, за да се даде възможност за качествена професионална обратна връзка, която е предпоставка за висококачествена актуализирана версия на Плана.